

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) จุดมุ่งหมายในการวิจัยเพื่อ พัฒนาหลักสูตร เรื่องยาสระผมสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี มีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลขั้นพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การทดลองการใช้หลักสูตร 4) การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร ผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตร โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้อมูลขั้นพื้นฐาน ในเรื่องเกี่ยวกับนโยบายทางการศึกษา การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร การวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี การวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เกี่ยวกับสมุนไพรที่นำมาเป็นส่วนผสมของยาสระผม และความต้องการจากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเจ้าที่สาธารณสุข นำมาพัฒนาหลักสูตรฉบับร่าง และปรับปรุงโดยการประมวลจากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ โดยนำหลักสูตร เรื่องยาสระผมสมุนไพร ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดชีปะขาว อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 กลุ่มจตุรมิตรทำกิน ทั้งหมด 7 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 100 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนวัดชีปะขาว จำนวน 20 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling or judgment sampling)

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรโดยดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร เรื่องยาสระผมสมุนไพร ศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์

แนวคิดในการทำหลักสูตรกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ศึกษาข้อมูลพื้นฐานนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

2. ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยี กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สอบถามปัญหา ความต้องการ ความคิดเห็น ความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องยา ธรรมชาติสมุนไพร

3. สอบถามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดชีปะขาว เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป ปัญหา ความต้องการ ความจำเป็น ในการนำหลักสูตรไปใช้

4. ดำเนินการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับความต้องการ ความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร หลักการ แนวคิดและแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข รวมทั้งข้อเสนอแนะอื่นๆ จากผู้ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 8 คน

จากนั้นเก็บรวบรวมข้อมูล นำมาวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาสร้างหลักสูตรฉบับร่าง ประกอบด้วย ความสำคัญ หลักการ วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง ขอบข่าย เนื้อหา โครงสร้างหลักสูตร คุณภาพของผู้เรียน แนวทางการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน แหล่งการเรียนรู้ กระบวนการวัดและประเมินผล

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการพัฒนาหลักสูตร รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จากการสอบถาม และการสนทนากลุ่ม ซึ่งผ่านการวิเคราะห์แล้วไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและตรวจสอบข้อมูลเพื่อจัดทำเป็นหลักสูตรฉบับร่าง และปรับปรุงแก้ไข แล้วส่งหลักสูตรฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญในด้านหลักสูตร 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 2 ท่าน จากนั้นนำหลักสูตรมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และตรวจสอบคุณภาพความสอดคล้องของหลักสูตร จากผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปทดลองใช้กับนักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร เรื่องยาธรรมชาติสมุนไพร โดยดำเนินการดังนี้ ทดลองใช้หลักสูตร เรื่องยาธรรมชาติสมุนไพรกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน วัดชีปะขาว อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 20 คน เวลา 6 สัปดาห์ จำนวน 14 ชั่วโมง

1. ส่งหนังสือขออนุญาตทดลองใช้หลักสูตรกับผู้อำนวยการโรงเรียน
2. จัดเตรียมสถานที่ สื่อประกอบการเรียนรู้และดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรโดยการทดสอบก่อนใช้หลักสูตร (pre-test) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน และทดสอบหลังใช้หลักสูตร (post-test)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร เมื่อจบการเรียนผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มาวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้หลักสูตร กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติกิจกรรม ผู้วิจัยทำการประเมิน 2 ระยะ คือ ระหว่างการเรียนโดยวัดทักษะการปฏิบัติกิจกรรม ระหว่างเรียน ให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ 4 3 2 1 ใช้เกณฑ์ ดังนี้

คะแนน	9 – 10	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	7 – 8.99	หมายถึง	ดี
คะแนน	5 – 6.99	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	0 – 4.99	หมายถึง	ปรับปรุง

และหลังการเรียน โดยอิงเกณฑ์ของ รุบริค (Rubric) มีการให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ (analytic score) แบบมาตราส่วน ประมาณค่า 4 ระดับ 4 3 2 1 ใช้เกณฑ์ ดังนี้

คะแนน	18 – 20	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	16 – 17.99	หมายถึง	ดี
คะแนน	14 – 15.99	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	0 – 13.99	หมายถึง	ปรับปรุง

3. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร คือ การประเมินผลหลังจากการเรียนหลักสูตร เรื่อง ยาเสพติดอันตราย โดยใช้เกณฑ์การวัดเจตคติเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ คือ 5 4 3 2 1 ซึ่งพิจารณาโดยรวม ในการแสดงความคิดเห็น หรือความรู้สึกดังต่อไปนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	เห็นด้วย
3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การกำหนดความหมายตามขอบเขตของค่าเฉลี่ย กำหนดใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยรายข้อ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2549, หน้า 223 - 225) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.21 - 5.00	หมายถึง	ระดับเจตคติต่อการเรียนรู้มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.41 - 4.20	หมายถึง	ระดับเจตคติต่อการเรียนรู้มาก
ค่าเฉลี่ย	2.61 - 3.40	หมายถึง	ระดับเจตคติต่อการเรียนรู้ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.81 - 2.60	หมายถึง	ระดับเจตคติต่อการเรียนรู้น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.80	หมายถึง	ระดับเจตคติต่อการเรียนรู้ที่น้อยที่สุด

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทุกขั้นตอน โดยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และทดสอบที่ t-test dependent และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และนำผลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงเป็นหลักสูตรต่อไป

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการตามขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา (research and development) โดยปรากฏผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า

1.1 นโยบายทางการศึกษาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาคนทั้งร่างกายและจิตใจ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ เพื่อให้คนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เชื่อมโยงเทคโนโลยีกับวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าด้วยกัน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6, 7, และ 8 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรม มีจริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รู้จักรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และประเทศชาติ นับถือศาสนา รักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สามารถประกอบอาชีพพึ่งพาตนเองได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นในความสำคัญด้านความรู้ ด้านความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีประสบการณ์การจัดการดูแลรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม มีความรู้เรื่องศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย เน้นการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง เน้นกระบวนการคิด เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีกปฏิบัติให้ทำได้ ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เกิดการใฝ่รู้ ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ทุกสถานที่ ทำงานจนกระทั่งเกิดผลงานที่เรียบร้อย สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จริงตามวัตถุประสงค์

1.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งแต่ละแนวคิด ทฤษฎีมีความสอดคล้องกันสามารถนำมาพัฒนาหลักสูตร เรื่องยาสระผสมสมุนไพร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้ ความสำคัญ หลักการ วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย สารระ มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ขอบข่าย เนื้อหา โครงสร้าง หลักสูตร คุณภาพของผู้เรียน แนวทางการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน แหล่งการเรียนรู้ กระบวนการวัดและประเมินผล

1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร โดยระบุขั้นตอนต่างๆ ที่มีความสอดคล้องกัน และมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การทดลองใช้หลักสูตร 4) การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร โดยรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรในงานวิจัยมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน ดังนี้ ชิวรัตน์ สาลีประเสริฐ (2545) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี งานวิจัยของ สิทธิเดช สาลีแก้ว (2545) การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการอนุรักษ์ป่าชายเลน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านคลองวาฬ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ งานวิจัยของ จิตรลดา เกิดเรือง (2548) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องประเพณีและพิธีกรรม ไทยทรงดำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี งานวิจัยของ สมชาย สีสด (2548) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากงานวิจัยของ งามตา เพชรคอน (2549) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องผักพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุพรรณบุรี เขต 3 งานวิจัยของ จตุพร จันทร์เรือง (2549) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องเพลงบอก เพลงพื้นฐานภาคใต้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 งานวิจัยของ สุดใจ รอดสุวรรณ (2549) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องพืชสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 งานวิจัยของ จริยา ศรีเพชร (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องคลองมหาสวัสดิ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 งานวิจัยของ ปิยวรา คล้ายหนองสรวง (2550) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องชุมชนเสลภูมิ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และจากงานวิจัยของ วันดี จุพานิชย์ (2551) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเกี่ยวกับเมืองแก่งคอย จังหวัดสระบุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1.4 การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียน เกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะอื่นๆ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี และกรรมการศึกษา ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง การศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนต้องการให้มีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น และผู้เข้ามาร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนได้มีการปฏิบัติจริง และทุกคนเห็นว่าควรส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตร เรื่องยาสมุนไพร

1.5 การสอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร และแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากนักเรียน จำนวน 20 คน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง

ร้อยละ 55.00 มีอายุระหว่าง 11 ปี ร้อยละ 90.00 และนักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้มีการปฏิบัติจริง ร้อยละ 45.00

1.6 การสนทนากลุ่ม กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียน เกี่ยวกับความต้องการ ความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร หลักการ แนวคิด และแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไข รวมทั้งข้อเสนอแนะอื่นๆ พบว่า ส่วนใหญ่ผู้สนทนากลุ่ม เป็นหญิง ร้อยละ 62.50 มีอายุสูงกว่า 50 ปี ร้อยละ 50.00 ส่วนใหญ่มีความรู้หรือมีประสบการณ์ ในการทำยาสมุนไพร ร้อยละ 62.50 ผู้ร่วมสนทนากลุ่มต้องการให้

1.6.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องยาสมุนไพร เพราะเห็นว่ามีมีความสำคัญ และความจำเป็นต่อนักเรียนและการใช้ในชีวิตประจำวัน

1.6.2 ให้นำวิทยากรภายนอก (ผู้ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับยาสมุนไพร และการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพร) มาร่วมสอนในโรงเรียน เพราะต้องการให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม

1.6.3 เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องยาสมุนไพร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ที่เรียนรู้ประมาณ 12 ชั่วโมง เหมาะสม

1.6.4 ให้นำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ และควรไปในชุมชนรอบๆ โรงเรียน วัดชีปะขาว และวัดเจ้าขาว ซึ่งอยู่ใกล้โรงเรียน เพราะอยู่ในท้องถิ่นของตนเอง

1.6.5 ผู้ร่วมสนทนากลุ่มพร้อมใจกันเสนอให้ นางรมย์วรินทร์ เกิดจรัส มาร่วม เป็นวิทยากรภายนอกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.6.6 ผู้ร่วมสนทนากลุ่มเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้นักเรียน ได้ฝึกการปฏิบัติจริง

2. ผลการพัฒนาหลักสูตร เรื่องยาสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การสร้างองค์ประกอบหลักสูตร (ฉบับร่าง) ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และข้อมูล พื้นฐาน มาเป็นพื้นฐานในสร้างโครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย ความสำคัญ หลักการ วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย สารมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ขอบข่าย เนื้อหา โครงสร้าง หลักสูตร คุณภาพของผู้เรียน แนวทางการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ กระบวนการวัดและประเมินผล และแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน พบว่า มีค่าดัชนีความ สอดคล้อง เท่ากับ 1.00 มีความเหมาะสมและในส่วนประกอบต่างๆ ได้แก่ แนวการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน และการปรับปรุงหลักสูตรฉบับร่างมีความเหมาะสม โดยมีรายละเอียดของ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน ดังนี้

แผนการจัดการเรียนที่ 1 ความหมายและคุณสมบัติของสมุนไพร

แผนการจัดการเรียนที่ 2 สมุนไพรที่นำเป็นส่วนผสมของยาสมุนไพร

แผนการจัดการเรียนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับสูตรการทำยาสมุนไพร

แผนการจัดการเรียนที่ 4 การใช้และการเก็บรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้

แผนการจัดการเรียนที่ 5 การทำยาสระผมสมุนไพรและการบรรจุผลิตภัณฑ์

แผนการจัดการเรียนที่ 6 กระบวนการพัฒนาด้านการตลาด

3. ผลการทดลองใช้หลักสูตร โดยนำหลักสูตร เรื่องยาสระผมสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อำเภอบางปลาม้า จังหวัด สุพรรณบุรี การทดลองใช้หลักสูตร เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ 14 ชั่วโมง โดยแบ่งขั้นตอนการ ดำเนินกิจกรรมการทดลองใช้หลักสูตร เป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการประเมินผลสัมฤทธิ์ก่อน การใช้หลักสูตร

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินทักษะการปฏิบัติกิจกรรมระหว่างเรียน โดยการประเมินการ ปฏิบัติกิจกรรมระหว่างการใช้หลักสูตรจากการประเมินใบงานของนักเรียนและประเมินด้าน ความรู้

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินทักษะการปฏิบัติกิจกรรมหลังจากการเรียน โดยการประเมิน การปฏิบัติกิจกรรมหลังจากการใช้หลักสูตร จากการประเมินผลงานยาสระผมสมุนไพรของ นักเรียน

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการประเมินผลสัมฤทธิ์หลังการใช้ หลักสูตร

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินเจตคติต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร โดยการประเมินผลหลัง การใช้หลักสูตร

จากการทดลองใช้หลักสูตร พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่สนใจและตั้งใจเรียนจากผู้รู้ใน ห้องถิ่นและผู้วิจัย สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผลตาม ศักยภาพของแต่ละคน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเกิดทักษะในปฏิบัติงาน

4. ผลการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร ผู้วิจัยได้ทดลองใช้หลักสูตร เรื่องยาสระผม สมุนไพร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า

4.1 ผลของการประเมินหลักสูตร (ฉบับร่าง) โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตร จำนวน 2 คน ทางด้านเนื้อหา จำนวน 2 คน และด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 1 คน พบว่า หลักสูตรมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: index of item Objective Congruence) เท่ากับ 1.00 แสดงว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทในทุกๆ ด้าน

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 การประเมินผลงานของนักเรียน คือการประเมินผลระหว่างการใช้หลักสูตร โดยภาพรวม ผลงานของนักเรียนมีคุณภาพดี การประเมินด้านความรู้และทักษะในการปฏิบัติ

กิจกรรมในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับคุณภาพดี และการประเมินผลหลังการใช้หลักสูตร ผลงาน (ยาสระผสมสมุนไพร) ของนักเรียนมีคุณภาพดี สามารถนำไปใช้ได้

4.4 การประเมินเจตคติต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร คือ การประเมินผลหลังการใช้หลักสูตร นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนตามหลักสูตร เรื่องยาสระผสมสมุนไพร โดยภาพรวมในระดับมากที่สุด

การอภิปรายผล

จากการนำหลักสูตร เรื่องยาสระผสมสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ที่วิจัยพัฒนาขึ้นมีประเด็นในการอภิปราย ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร เรื่องยาสระผสมสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า สถานศึกษา องค์กร ชุมชน มีนโยบายให้สร้างจิตสำนึกร่วมกัน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พัฒนาหลักสูตรเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว ให้มีการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดทักษะทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 6 มาตรา 8 มาตรา 9 มาตรา 22 มาตรา 27 กำหนดว่า การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติรวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย การกีฬาและความรู้อันเป็นสากล อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเองมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง การจัดระบบโครงสร้าง กระบวนการจัดการศึกษา ให้ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ ไปใช้ในการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาบันประกอบการ และสถาบันทางสังคมอื่นๆ การจัดการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มี

ความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน เกิดความใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนรู้ให้เกิดทุกสถานที่ ประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาผู้เรียน ตามศักยภาพให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีหน้าที่จัดทำหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ ส่วนที่ เกี่ยวกับสภาพชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิก ที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีวรัตน์ สาลี ประเสริฐ (2545, หน้า 165 - 167) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการอนุรักษ์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า นโยบายของหน่วยงานต่างๆ ต้องการให้สถานศึกษา องค์กร และชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ พื้นฟูมรดกทาง ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยให้จัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน ส่วนนักเรียนและบุคคลที่ เกี่ยวข้อง มีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุอำเภออุ้มทอง สมควรนำวิทยากรท้องถิ่นเข้ามาร่วมสอน และควรมีการศึกษา โบราณสถานโบราณวัตถุต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิเดช สาลีแก้ว (2545, หน้า 154 - 155) การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการอนุรักษ์ป่าชายเลน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านคลองวาฬ อำเภอเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษา ข้อมูลพื้นฐาน พบว่า นโยบายทางการศึกษาของประเทศต้องการให้สถาบันการศึกษา องค์กรต่างๆ และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยให้จัดกระบวนการเรียนรู้ใน ชุมชน นักเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้องมีความต้องการในการอนุรักษ์ป่าชายเลน และควรนำ วิทยากรในท้องถิ่นมาร่วมสอนโดยมีการศึกษาแหล่งธรรมชาติท้องถิ่น และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ สมชาย สีสด (2548, หน้า 109 - 111) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้การเลี้ยงสุกรขุน กลุ่ม สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ต้องการให้โรงเรียน องค์กรต่างๆ และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา ให้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน โดยให้จัดกระบวนการเรียนรู้ใน ชุมชน สถานประกอบการ ส่วนนักเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้องมีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาการเลี้ยงสุกรขุน โดยการนำภูมิปัญญา ท้องถิ่นในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ จัดทำหลักสูตร

2. การพัฒนาหลักสูตรเป็นขั้นตอนที่สำคัญ เพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีคุณภาพตาม วัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้นำผลจากการศึกษาข้อมูลมาพัฒนาหลักสูตร เรื่องยาสระผมสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย ความสำคัญ หลักการ วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้

ที่คาดหวัง ขอบข่ายเนื้อหา โครงสร้างหลักสูตร คุณภาพผู้เรียน แนวทางการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน แหล่งการเรียนรู้ กระบวนการวัดและประเมินผล จากผลการวิจัย พบว่า หลักสูตรฉบับร่างมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : index of item Objective Congruence) เท่ากับ 1.00 แสดงว่าเป็นหลักสูตรที่ดีมีประสิทธิภาพและเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรลดา เกิดเรือง (2548, หน้า 157) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องประเพณีและพิธีกรรมไทยทรงดำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า 2) หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยหลักการ คำอธิบายรายวิชา จุดหมาย โครงสร้าง ขอบข่าย เนื้อหา เวลาเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 9 แผนการจัดการเรียนรู้ ขอบข่ายเนื้อหา ประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาไทยทรงดำ วิธีการดำเนินชีวิต ประเพณีและพิธีกรรมประเพณี การแต่งงาน ประเพณีการแต่งกาย การประเมินผลหลักสูตรของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า หลักสูตรมีความสอดคล้องและเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุพร จันทร์เรือง (2549, หน้า 133) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องเพลงบอก เพลงพื้นฐานภาคใต้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 2) ผลการพัฒนาหลักสูตรพบว่า หลักสูตรประกอบด้วย ความสำคัญวิสัยทัศน์ คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ โครงสร้าง หลักสูตร/เวลาเรียน แนวการดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร และแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน เกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมาและความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเพลงบอก ท้องถิ่นกับ เพลงบอก คุณค่าเพลงบอก การร้องเพลงบอก การแต่งกลอนเพลงบอก การสืบสานเพลงบอก และหลักสูตรมีความสอดคล้อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดใจ รอดสุวรรณ (2549, หน้า 91 - 94) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องพืชสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า 2) ผลการทดลองใช้หลักสูตร พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่สนใจและตั้งใจเรียน สืบเสาะหาความรู้อย่างเป็นระบบเกิด กระบวนการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผล ตามศักยภาพ ของแต่ละบุคคล นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเกิดทักษะในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ ทำไปงานตามแผนการจัดการเรียนรู้ได้ถูกต้อง

3. การทดลองใช้หลักสูตรผู้วิจัยได้นำหลักสูตร เรื่องยาสมุนไพรสมุนไพร กลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนวัดชีปะขาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 20 คน โดยดำเนิน กิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 6 แผน พบว่า นักเรียนมีความตั้งใจ และสนใจในการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่มี คุณภาพ ค้นคว้าความรู้อย่างเป็นระบบ เกิดกระบวนการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นเหตุเป็นผล ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ กล้า แสดงออก และมีความมั่นใจในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ และไปงานตามแผนการจัดการ

การเรียนรู้ได้ถูกต้อง มีทักษะในการทำงาน มีความรับผิดชอบ มีนิสัยรักการทำงานและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เอื้อเฟื้อ มีระเบียบวินัย ที่เป็นเช่นนี้ เพราะหลักสูตร เรื่องยาสะระผสมสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่พัฒนาขึ้นมีเนื้อหาสาระเป็นเรื่องที่น่าสนใจและตรงกับความต้องการของนักเรียน สื่อและแหล่งเรียนรู้อยู่ในชุมชน นักเรียนได้เรียนรู้และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จริยา ศรีเพชร (2550, หน้า 187) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องคลองมหาสวัสดิ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 3) ผลการทดลองใช้หลักสูตรกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคลองมหาสวัสดิ์ จำนวน 15 คน ใช้เวลา 20 ชั่วโมง จัดการเรียนรู้โดยผู้รู้ในท้องถิ่นและครูผู้สอน ขณะทดลองใช้หลักสูตร พบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความร่วมมือในการทำงานเป็นกลุ่ม และสนใจปฏิบัติกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปิยวรา คล้ายหนองสรวง (2550, หน้า 144) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องชุมชนเสลภูมิ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัย พบว่า 3) ทดลองใช้หลักสูตรกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีอรุณวิทย์เสลภูมิ จำนวน 40 คน ใช้เวลา 14 ชั่วโมง จัดการเรียนรู้ โดยผู้รู้ท้องถิ่นและครูผู้สอน ขณะทดลองใช้หลักสูตร พบว่า นักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วันดี จุพานิชย์ (2551, หน้า 143 - 148) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เมืองแก่งคอย จังหวัดสระบุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า 3) การทดลองใช้หลักสูตร พบว่า นักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้หลักสูตร ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยความสนุกสนาน ใช้ภาษาอังกฤษในการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในอำเภอแก่งคอยให้กับชาวต่างประเทศได้เป็นอย่างดี

4. การประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตร ผู้วิจัยได้แบ่งการประเมินผลของหลักสูตรออกเป็น 2 ข้อ คือ การประเมินคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการประเมินก่อนและหลังการใช้หลักสูตร และการประเมินเจตคติต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร เป็นการประเมินหลังการใช้หลักสูตร

4.1 การประเมินคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกี่ยวกับ หลักสูตร เรื่องยาสะระผสมสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี หลังใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่าหลักสูตร เรื่องยาสะระผสมสมุนไพร สามารถพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำยาสะระผสมสมุนไพรทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เพราะนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง มีความสนใจ ตั้งใจ มีทักษะในการทำงาน มีความรับผิดชอบ มีนิสัยรักการทำงานและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีวรัตน์ สาลีประเสริฐ (2545, หน้า 165 - 167) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการวิจัย พบว่า 4) ผลการประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร พบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุอำเภออุทอง ก่อนและหลังการใช้หลักสูตรมีความแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิเดช สาลีแก้ว (2545, หน้า 154 - 155) การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการอนุรักษ์ป่าชายเลน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านคลองวาฬ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัย พบว่า 4) ผลการประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร พบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการอนุรักษ์ป่าชายเลนก่อนและหลังใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุพร จันทร์เรือง (2549, หน้า 133) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่องเพลงบอก เพลงพื้นฐานภาคใต้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัย พบว่า 4) ผลการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร พบว่า นักเรียนมีผลการเรียนรู้เกี่ยวกับเพลงบอกก่อนและหลังใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดใจ รอดสุวรรณ (2549, หน้า 91 - 94) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องพืชสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า 3) ผลการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกี่ยวกับพืชสมุนไพรท้องถิ่น ก่อนและหลังการใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันดี จุพานิชย์ (2551, หน้า 143 - 148) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่เกี่ยวเนื่องแก่งคอย จังหวัดสระบุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า 4) การประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องท้องถิ่นที่เกี่ยวเนื่องแก่งคอย หลังใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตร อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 การประเมินเจตคติต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรในการประเมินเจตคติหลังการใช้หลักสูตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีเจตคติต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร เรื่องยาสระผสมสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแผนการจัดการเรียนของหลักสูตร เรื่องยาสระผสมสมุนไพร ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนเพราะนักเรียนเห็นความสำคัญของการปฏิบัติจริง การช่วยซึ่งกันและกัน มีความสามัคคีในกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ศักดิ์ ธรรมวิเศษ (2547, หน้า 103 - 104) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องโปงลางดนตรีพื้นบ้านอีสาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียน เรื่องโปงลางดนตรีพื้นบ้านอีสาน อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาวัฒน์ นาเสถียร (2548, หน้า 104 - 105) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องวรรณกรรมท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เขตพื้นที่การศึกษาภลสินธุ์ เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่เรียนตาม

หลักสูตรท้องถิ่นมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ดิษยริยะกุล (2548, หน้า 61 - 65) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งแวดล้อมสูงกว่าก่อนเรียนโดยภาพรวมในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ งามตา เพชรคอน (2549, หน้า 111 - 114) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องผักพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จากผลการวิจัย พบว่า 4) ระดับเจตคติของนักเรียนต่อหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องผักพื้นบ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญวรัตน์ โจนฉายดา (2549, หน้า 96 - 97) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการสานตะกร้าพลาสติก ผลการค้นคว้า พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดใจ รอดสุวรรณ (2549, หน้า 91 - 94) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องพืชสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้หลักสูตรเรื่องพืชสมุนไพร ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันดี จุพานิชย์ (2551, หน้า 143 - 148) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องยาสมุนไพร จังหวัดสระบุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนรู้ หลักสูตรท้องถิ่นเรื่องยาสมุนไพร จังหวัดสระบุรี ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนาหลักสูตร เรื่องยาสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยสรุปเป็นข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. พัฒนาสมุนไพรในท้องถิ่นให้เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียน
2. ส่งเสริมให้มีการค้นคว้าเกี่ยวกับสมุนไพรที่ใช้ทำยาสมุนไพร เพื่อให้นักเรียนได้มีแหล่งการเรียนรู้เพิ่มเติม
3. การจัดกิจกรรมในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงความแตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่น
4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม โดยการจัดเวลาเรียนในภาคการปฏิบัติให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. หลังใช้หลักสูตร เรื่องยาสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องยาสมุนไพรสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตร ดังนั้น ควรมีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

เรื่องยาสะผสมสมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตามความเหมาะสมกับ
บริบทและศักยภาพของแต่ละท้องถิ่น

2. การวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มเวลาเรียนในกิจกรรมภาคปฏิบัติ เรื่องยาสะผสมสมุนไพร ให้มาก
ขึ้น เพื่อความเหมาะสมของนักเรียนในแต่ละระดับการศึกษา

3. ควรมีการศึกษาและการวิจัยเกี่ยวกับสรรพคุณทางยา ที่เกี่ยวกับหนังสือพระและเส้นผม
และประโยชน์ของการรักษาโรคเบื้องต้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี